

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 253/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Š. K., D., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C/93/2009 a jeho rozsudkom z 24. marca 2010 a postupom Krajského súdu v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Co/192/2010 a jeho rozsudkom z 26. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2011 doručená sťažnosť Š. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C/93/2009 a jeho rozsudkom z 24. marca 2010 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Co/192/2010 a jeho rozsudkom z 26. októbra 2010 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Dňa 24. 04. 2003 bol Krajským súdom v Banskej Bystrici v konaní sp. zn. 25 24 K 185/00 vymenovaný za správcu konkurznej podstaty firmy K., s. r. o. (ďalej len „úpadca“) JUDr. J. Š. (ďalej len „bývalý SKP“). Odvolaný z funkcie správcu Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25-24-K185/00-628 zo dňa 3. 06. 2010. V čase vyhlásenia konkurzu dňa 24. 04. 2003 mala firma 3 zamestnancov, sťažovateľa, I. K. a M. M. v trvalom pracovnom pomere s úpadcom.

Na skutočnosť, že úpadca má 3 zamestnancov v dobe vyhlásenia konkurzu bol bývalý SKP upozornený Všeobecnou zdravotnou poisťovňou pobočka D... Sociálnou poisťovňou pobočka D. opakovane... Sťažovateľ poukazuje na to, že bývalý SKP na výzvy Sociálnej poisťovne nereagoval, sociálnej poisťovni neoznámil ukončenie pracovného pomeru sťažovateľa dodnes a pritom sú datované po dátume v roku 2004 až 2008!

Taktiež Ing. J. S. konateľ úpadcu informoval bývalého SKP, že sťažovateľ je zamestnancom úpadcu dňa 13. 6. 2003, ako aj sťažovateľom následne.

Konkurzné konanie úpadcu nie je ukončené dodnes s dôvodu sprenevery finančných prostriedkov úpadcu vo výške 100.909,51 € (3.040.000,- Sk) bývalým SKP JUDr. J. Š. (ďalej len „bývalý SKP“).

Bývalý SKP od svojho vymenovania za SKP Krajským súdom v Banskej Bystrici dňa 24. 04. 2003 voči zamestnancom úpadcu, sťažovateľovi, I. K. a M. M., ktorých prevzal svojím vymenovaním za SKP nijako nereagoval. V apríli 2004 na skutočnosť, že úpadca má 3 zamestnancov v dobe konkurzu, upozornila sťažovateľa Sociálna poisťovňa pobočka D. s poukázaním, že bývalý SKP s ňou nekomunikuje. Pracovníčka pobočky Sociálnej poisťovne D. navrhla sťažovateľovi vyzvať bývalého SKP, aby ukončil pracovný pomer

týchto 3 zamestnancov späťne k 31. 12. 2003, pretože vo veci pracovne právnych vzťahoch bol zo zákona jedine bývalý SKP oprávnený konať v dobe konkurzu úpadcu.

Preto sťažovateľ ako prezident a konateľ úpadcu zaslal listom zo dňa 06. 04. 2004 bývalému SKP hromadný návrh za 3 zamestnancov, sťažovateľa, I. K. a M. M. na ukončenie pracovného pomeru týchto 3 zamestnancov späťne k 31. 12. 2003. Tento návrh teda zaslal sťažovateľ za 3 zamestnancov pre jeho nečinnosť bývalého SKP voči týmto zamestnancom, ale i voči sociálnej poisťovni, zdravotnej poisťovni atď., 1 rok od jeho vymenovania za správcu úpadcu.

Bývalý SKP na tento hromadný návrh zo dňa 06. 04. 2004 voči sťažovateľovi nereagoval žiadnou formou dodnes, napriek opakovanej písomnej snahe sťažovateľa k jeho rukám o odpoveď. Sťažovateľ sa domáhal odpovedi na návrh zo dňa 06. 04. 2004 písomne, trestným oznámením a žalobami k súdu. Avšak 06. 04. 2004 dodnes bývalý SKP voči nemu nijakou formou nereagoval. Bývalému SKP bola známa adresa, telefónne číslo atď. sťažovateľa od 20. 05. 2003 (Z odpovedi sťažovateľa na výzvu konkurzného súdu v Banskej Bystrici pri ihneď po vyhlásení konkurzu na úpadcu vyhlásení konkurzu i keď pred súdmi tvrdil, že nepoznal adresu sťažovateľa a mnohé následné podania).

Takýmto postupom v rozpore so zákonmi SR bývalý SKP dostal sťažovateľa do situácie, že po 35 odpracovaných rokoch ho postavil mimo práv občana SR, v oblasti sociálneho poistenia, dôchodkového poistenia, zdravotného poistenia, pracovného poistenia atď. Sťažovateľ je za obdobie od roku 1995 dodnes bez akýchkoľvek dokladov od zamestnávateľa, vyžadovaných zákonmi SR, ktoré sú nutné pre konanie pred Sociálnou, Zdravotnou poisťovňou atď.»

Ďalej sťažovateľ uviedol:

„Z toho dôvodu sťažovateľ podáva dňa 16. 08. 2007 žalobu o určenie právneho vzťahu medzi sťažovateľom a úpadcom k Okresnému súdu Dolný Kubín vedenú pod sp. zn. 10 C 159/2007.

Sťažovateľ zaslala predsedovi Okresného súdu Dolný Kubín dňa 06. 11. 2010 sťažnosť na prieťahy v konaní sp. zn. 10 C/159/2007.

Okresný súd v Dolnom Kubíne rozsudkom sp. zn. 10 C 159/2007-230 zo dňa 03. 06. 2009 žalobu zamietla z dôvodu, že žalovaným mal byť bývalý SKP a nie úpadca.

Sťažovateľ podal voči rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007-230 odvolanie ku Krajskému súdu v Žiline.

Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 5Co/227/2009-311 zo dňa 13. 10. 2009 odvolanie zamieta a potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007-230.

Sťažovateľ podal žalobu k Okresnému súdu Dolný Kubín zo dňa 10. 06. 2009 o určenie, že pracovný pomer sťažovateľa u úpadcu trvá, vedenú pod sp. zn. 7 C/93/2009.

Sťažovateľ zasiela predsedovi Okresného súdu Dolný Kubín dňa 02. 02. 2010 sťažnosť na prieťahy v konaní sp. zn. 7 C/93/2009.

Okresný súd Dolný Kubín dňa 24. 03. 2010 rozsudkom sp. zn. 7 C/93/2009 žalobu zamieta.

Sťažovateľ podal voči rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007-230 odvolanie ku Krajskému súdu v Žiline zo dňa 07. 05. 2010.

Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 5 Co/192/2010-324 zo dňa 26. októbra 2010 odvolanie zamieta a potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007-230.

V tomto rozsudku Krajský súd v Žiline uvádza na strane 2 zásadné skutočnosti uvedené v rozsudku Okresného súdu, pričom vo svojom rozhodovaní sa s nimi stotožnil:

a. ... Sťažovateľ zaslal dňa 06. 04. 2004 k potvrdeniu evidenčné listy Sociálnej poisťovne sťažovateľa, I. K. a M. M. v trvalom pracovnom pomere s úpadcom, kde u menovaných pracovníkov uviedol poznámku, ukončený pracovný pomer k 31. 12. 2003...

Krajský súd v Žiline nevzal na vedomie, že vyplniť a poslať tieto evidenčné listy zo zákona mal vyplniť bývalý SKP a sťažovateľ na to v roku 2004 nemal a nemá dodnes zo zákona právo. Nevzal na vedomie, že túto povinnosť mal bývalý SKP už pri svojom vymenovaní za SKP. Nevzal na vedomie, že list sťažovateľa zo dňa 06. 04. 2004 bol datovaný 4 mesiace po dátume 31. 12. 2003. Súd nevzal na vedomie, že sa jednalo o hromadný návrh za 3 zamestnancov, ktorý riešil neplnenie povinností bývalého SKP.

II. ... Pre ilustráciu treba ešte uviesť, že správca nemal dispozíciu personálnu a inú agendu...

Krajský súd v Žiline nevzal na vedomie listinný dôkaz... žaloby sťažovateľa k Okresnému súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007, ktorý predložil Ing. J. S. konateľ

úpadcu súdu, ktorým oznamoval dňa 13. 06. 2003 bývalému SKP, že sťažovateľ je zamestnancom úpadcu ku dňu 13. 06. 2003.

Krajský súd v Žiline nevzal na vedomie listinný dôkaz... žaloby sťažovateľa k Okresnému súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007. V tomto liste sťažovateľa zo dňa 20. 05. 2003 oznamoval sťažovateľ bývalému SKP číslo konania PZ D. o zničení dokumentácie úpadcu, pričom dodnes sa bývalý SKP s vyšetrovateľom nekontaktoval za účelom zistenia, ktoré doklady úpadcu má PZ k dispozícii.

III. ... Ďalej uvádza argumenty s odvolaním na Sociálnu a zdravotnú poisťovňu, že sťažovateľ sám ukončil, prípadne požiadal o ukončenie pracovného pomeru k 31. 12. 2003 späťne...

Krajský súd v Žiline nevzal na vedomie listinný dôkaz... žaloby sťažovateľa k Okresnému súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007, v ktorom Sociálna poisťovňa D. ku dňu 29. 02. 2008 oznamuje sťažovateľovi, že je prihlásený v Sociálnej poisťovni na sociálne poistenie ako zamestnanec úpadcu.

Krajský súd v Žiline nevzal na vedomie listinný dôkaz... žaloby sťažovateľa k Okresnému súdu Dolný Kubín sp. zn. 10 C 159/2007, v ktorom Všeobecná zdravotná poisťovňa D. ku dňu 07. 01. 2009 oznamuje sťažovateľovi, že je prihlásený na zdravotné poistenie ako zamestnanec úpadcu.“

Sťažovateľ v sťažnosti upriamil pozornosť na tieto skutočnosti:

„Krajský súd uvádza v rozsudku len dôkazy argumentáciu vytrhnutú z kontextu až od roku 2005, ako aj nepravdivé tvrdenia bývalého SKP. Neberie na vedomie zásadné, rozhodujúce listinné dôkazy a verejné listinné dôkazy ktoré dokazujú presný časový priebeh prípadu a sú rozhodujúce pre zistenie skutočnej pravdy.

Prvý raz sa dátum 31. 12. 2003 skončenia pracovného pomeru 3 zamestnancov úpadcu a to sťažovateľa, I. K. a M. M. objavil ako spätný návrh riešenia situácie 3 zamestnancov úpadcu, ktorí boli v stálom zamestnaneckom pomere s úpadcom ešte 1 rok od vymenovania bývalého SKP za správcu v liste sťažovateľa I. K. a M. M. dňa 06. 04. 2004. Do tohto dátumu nie je v evidencii úpadcu, orgánu štátnej moci a správy, výpovedí svedkov pred súdmi SR ani výpovediach bývalého SKP a sťažovateľom

o rozviazaní pracovného pomeru sťažovateľa ku dňu 31. 12. 2003 žiadna zmienka, listinný doklad atď.

Ako potom mohol sťažovateľ pod ťarchou týchto vyššie uvedených dôkazov sám ukončiť svoj pracovný pomer a pracovný pomer I. K. a M. M., ako opakovane tvrdí bývalý SKP ku dňu 31. 12. 2003 a to ešte spätne až v roku 2004, keď od dňa 24. 04. 2003 bol Krajským súdom v Banskej Bystrici vymenovaný za správcu bývalý SKP za správcu úpadcu, o trvaní pracovného pomeru u úpadcu sťažovateľa, I. K. a M. M. bol pri vyhlásení konkurzu informovaný a od 24. 04. 2003 jedine bývalý SKP bol oprávnený zo zákona konať vo veci pracovnoprávných úpadcu.

Bývalý SKP nepredložil súdu v konaní sp. zn. 7 C/93/2009 a k nemu súdom pripojenému spisu sp. zn. 10 C 159/2007 jediný listinný dôkaz, svedectvo, či hromadný návrh sťažovateľa zo dňa 06. 04. 2004 so spätnou platnosťou ku koncu roka 2003 za troch zamestnancov úpadcu prijal alebo odmietol či už podľa Zákonníku práce alebo O. s. p.

Vymyslená konštrukcia Okresného súdu Dolný Kubín a Krajského súdu v Žiline o vzniku údajne dohody o rozviazaní pracovného pomeru sťažovateľa medzi ním a bývalým SKP, ktorá odporuje časovému priebehu prípadu, listinným dôkazom a výpovediam svedkov pred súdmi SR je nepodložená a vykonštruovaná Okresným sudom Dolný Kubín a Krajským súdom v Žiline s cieľom odmietnuť spravodlivosť sťažovateľovi a poškodiť sťažovateľa finančne.

Podľa konštrukcie Okresného súdu v Dolnom Kubíne a Krajského súdu v Žiline v odôvodneniach rozsudku podal sťažovateľ spätne dňa 06. 04. 2004 (v dobe keď konkurz úpadcu prebiehal už 1 rok od 24. 4. 2003 a vo veci pracovného pomeru za úpadcu mohol konať len bývalý správca úpadcu) hromadnú výpoveď za troch zamestnancov úpadcu ku dňu 31. 12. 2003. Od tohto dátumu počíta súd lehotu, ktorá podľa súdu ubehla dňa 28. 02. 2004 podľa § 77 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v platnom znení. Do tejto lehoty mal podať sťažovateľ podľa tvrdenia Okresného a Krajského súdu žalobu na neplatné rozviazanie pracovného pomeru. Žalobca mal podať podľa Okresného súdu v Dolnom Kubíne a Krajského súdu v Žiline žalobu na neplatné rozviazanie pracovného pomeru s úpadcom teda o dva mesiace skôr, ako zaslal hromadný spätný návrh za 3 zamestnancov bývalému SKP dňa 06. 04. 2004. Okresný súd a krajský súd nevzal na vedomie, že mimo návrhu sťažovateľa na riešenie situácie zo dňa 06. 04. 2004, keď

úpadca má len z viny SKP po jednom roku od vyhlásenia konkurzu 3 zamestnancov, správca s nimi nekomunikuje, neexistuje žiaden písomný doklad údajnej dohody, dokonca sťažovateľ i bývalý SKP popierajú akúkoľvek dohodu o skončení pracovného pomeru medzi nimi a celom spise sp. zn. 7 C/93/2009 a k nemu súdom pripojenému spisu sp. zn. 10 C 159/2007 nie je v nich jediná zmienka o vzniku dohody o rozviazaní pracovného pomeru medzi bývalým SKP a sťažovateľom.

Jediný, kto v tomto konaní tvrdí, že došlo k dohode o rozviazaní pracovného pomeru dohodou podľa O. s. p. bez písomnej dohody a nie podľa Zákonníku práce, je Okresný súd v Dolnom Kubíne a Krajský súd v Žiline. “

Napokon sťažovateľ uviedol:

„V súvislosti s § 60 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, ktorý jednoznačne a presne definuje nutnosť vyhotovenia dohody o skončení pracovného pomeru písomne. Sťažovateľ poukazuje na to, že nikdy dohoda medzi žalobcom a žalovaným nevznikla, že nikdy nebola uzavretá písomne ani ústne. Okresný súd Dolný Kubín a Krajský súd v Žiline sa v rozsudku vyhli odôvodneniu ako vznikla dohoda medzi sťažovateľom a bývalým SKP podľa O. s. p. pred dátumom 31. 12. 2003 a ktoré listinné dôkazy a výpovede účastníkov potvrdzujú vznik takejto dohody do 31. 12. 2003.

Samotný žalovaný bývalý SKP opakovane pritom vypovedal v konaní pred súdom, že nemôže rozviazať pracovný pomer sťažovateľa spätne a on sa domnieval, že tak urobil sťažovateľ sám.

Aplikácia § 77 zákona č. 311/2001 Z. z. súdom pre zmeškanie lehoty na podanie žaloby sťažovateľom na neplatné rozviazanie pracovného pomeru s úpadcom ku dňu 28. 02. 2004 za toho časového priebehu prípadu, v listinných dôkazoch v spise sp. zn. 7 C/93/2009 a k nemu súdom pripojenému spisu sp. zn. 10 C 159/2007.

Arbitrárnosť posudzovania prípadu Okresným súdom v Dolnom Kubíne a Krajským súdom v Žiline

- *listinných a svedeckých dôkazov,*
- *časového priebehu prípadu,*
- *vierohodnosti výpovedí bývalého SKP za situácie, keď Uznesenie PZ v B. sp. zn... potvrdzuje, že klame a je amorálny vo veci,*

- *sprenevery cca 200.000.000,- SK v skupine SKP u Krajského súdu v Banskej Bystrici, pričom priamo úpadcovi bývalý SKP spreneveril cca 100.004,- € a poškodil veriteľov úpadcu,*
- *sprenevery cca 4000,- € priamo sťažovateľovi, ktoré mu nevyplatil napriek rozhodnutiu konkurzného súdu v Banskej Bystrici,*
- *odhlásení sťažovateľa, I. K. a M. M. zamestnancov úpadcu bývalým SKP z evidencie Sociálnej poisťovne až 25. 04. 2008 po opätovnej výzve Sociálnej poisťovne D. 5 rokov k 31. 2. 2003 v dobe konania súdnych sporov o trvanie pracovného pomeru sťažovateľa, v ktorých bol žalovanou stranou,*
- *bývalý SKP opäť neinformuje sťažovateľa, že ho odhlásil zo sociálneho poistenia v roku 2008 späťne 5 rokov k 31. 12. 2003. Pritom ale nepodal spätnú odhlášku sťažovateľ na Zdravotnú poisťovňu a tá naďalej i v súčasnosti eviduje sťažovateľa ako zamestnanca úpadcu,*
- *uplatnenie O. s. p. pre rozhodovanie súdu pre odôvodnenie zamietnutia žaloby sťažovateľa a nie Zákonníkom práce napriek tomu, že §§§ znenie Zákonníku práce jasne definujú postup a formu rozviazania pracovného pomeru a vo veci rozviazania pracovného pomeru má súd povinnosť riadiť sa pri svojom rozhodovaní Zákonníkom práce a nie O. s. p.,*

za vyššie uvedeníých faktov a dôkazov je neskutočná, vymyká sa akému koľ' vek chápaniu a logike ako právnickej tak laickej verejnosti.

V tomto prípade dochádza podľa názoru sťažovateľa nie len k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom, ale zároveň dochádza k nesúladu priebehu konania a samotného výroku...“

Keďže okresný súd a krajský súd podľa názoru sťažovateľa „nesprávne posúdili právnú vec a nepostupovali v prípade kolízie právnych noriem tou, ktorá zabezpečuje ochranu Ústavou SR garantovaných ľudských práv“, navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa na právo na domáhanie sa práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na spravodlivé, verejné

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, boli porušené rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7 C/93/2009-151 zo dňa 24. 03. 2010 v konaní vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C/93/2009 a Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co/192/2010-234 zo dňa 26. 10. 2010 v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 5 Co/192/2010.

Ústavný súd zrušuje Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co/192/2010-234 zo dňa 26. 10. 2010 a vracia vec Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie a zároveň prikazuje Krajskému súdu Žilina, aby v novom konaní zrušil uznesenie (správne má byť rozsudok, pozn.) Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7 C/93/2009-151 zo dňa 24. 03. 2010 a nariadil Okresnému súdu Dolný Kubín znovu prejednať a rozhodnúť vo veci.“

Sťažovateľ okrem toho žiadal, aby mu ústavný súd na konanie vedené ústavným súdom ustanovil advokáta, priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonem, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/192/2010

Zjavná neopodstatnenosť s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním s'ťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia s'ťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o s'ťažnosti č. 16970/05).

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd upriamuje pozornosť na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom (nečinnosťou, nesprávnym postupom a podobne). Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch, ak sťažovateľ namietal porušenie tohto práva konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, nie jeho postupom, ústavný súd takú sťažnosť odmietne z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 7 C/93/2009 z 24. marca 2010 bol v celom rozsahu potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co/192/2010 z 26. októbra 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. decembra 2010.

Vzhľadom na uvedené v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (25. február 2011) okresný súd ani krajský súd objektívne nemohli porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C/93/2009 z 24. marca 2010

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, IV. ÚS 362/2010, IV. ÚS 372/2010).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu, ktorý vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom v rámci odvolacieho konania, v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

3. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co/192/2010 z 26. októbra 2010

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy má každý právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že

účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Podstatou tejto časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, sú výhrady voči právnomu posúdeniu veci, ale aj k hodnoteniu dôkazov.

Sťažovateľ okrem iného poukázal na to, že *„krajský súd uvádza v rozsudku len dôkazy argumentáciu vytrhnutú z kontextu až od roku 2005, ako aj nepravdivé tvrdenia bývalého SKP. Neberie na vedomie zásadné, rozhodujúce listinné dôkazy a verejné listinné dôkazy, ktoré dokazujú presný časový priebeh prípadu a sú rozhodujúce pre zistenie skutočnej pravdy.“*

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu „odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“. Keďže krajský súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s názorom prvostupňového súdu, ústavný súd považuje za potrebné poukázať na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, v ktorej sa uvádza:

„Vzhľadom na zistený skutkový stav, citované zákonné ustanovenia a uvedeníú judikatúru, súd potom žalobu zamietol, pričom vychádzal z dvoch samostatných právnych záverov, pričom každý z nich je sám osebe dôvodom na zamietnutie žaloby. Z vykonaného dokazovania je jednoznačné, že pracovný pomer žalobcu skončil dňa 31. 12. 2003, a to dohodou. Žalobca totiž vo svojom liste žalovanému zo dňa 06. 04. 2004 sám žiadal ukončenie pracovného pomeru seba, aj ďalších dvoch zamestnankyni k 31. 12. 2003 s tým, aby toto ukončenie s potvrdením evidenčných listov bolo zaslané aj sociálnej poisťovni. Žalovaný toto skutočne aj urobil, vyznačil skončenie pracovného pomeru u žalobcu k 31. 12. 2003 na predmetnom evidenčnom liste, toto opatril svojím podpisom i pečiatkou a takto to mala k dispozícii ako sociálna poisťovňa, tak aj samotný žalobca. Keďže, ako súd vyššie uviedol, skončenie pracovného pomeru dohodou nemusí mať ani písomnú formu, nie je tam sankcia neplatnosti, a v tomto prípade naopak je písomná žiadosť o ukončenie pracovného pomeru dohodou k 31. 12. 2003 zo strany žalobcu a písomná akceptácia žalovaného na evidenčnom liste s vyznačením presného dňa ukončenia pracovného pomeru, niet pochýb o tom, že pracovný pomer žalobcu bol ukončený dňom 31. 12. 2003. Prejav vôle oboch účastníkov ukončiť pracovný pomer dohodou nemusia byť na tej istej listine. Ďalej je nutné konštatovať, že pokiaľ sa žalobca v dvojmesačnej lehote odo dňa 31. 12. 2003 nedomáhal neplatnosti uvedeného prejavu vôle žalovaného ukončiť pracovný pomer dohodou, v zmysle judikatúry jednoznačne treba vychádzať z toho, že pracovný pomer bol skončený platne a z tohto pohľadu nemá potom význam už preskúvať nejaké nedostatky uzavretej dohody, stačí skonštatovať, že táto bola. Žalobu teda súd zamietol aj z toho dôvodu, že prišiel k záveru, že pracovný pomer žalobcu so žalovaným bol ukončený riadne dohodou o skončení pracovného pomeru k 31. 12. 2003.

Avšak ďalším a skôr primárnym dôvodom, pre ktorý bolo potrebné žalobu zamietnuť bol, ako už súd vyššie naznačil, nedostatok naliehavého právneho záujmu. Ak totiž nárok na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru nie je uplatnený včas, teda aspoň v posledný deň lehoty podľa ustanovenia § 77 Zákonníka práce, právo na určenie neplatnosti právneho úkonu smerujúceho k skončeniu pracovného pomeru zaniká a skončenie pracovného pomeru aj v prípade, že by bolo neplatné, je účinné. Márne uplynutie dvojmesačnej lehoty má za následok, že sa súd už nemôže zaoberať posudzovaním otázky platnosti tohto právneho úkonu, a to ani formou predbežnej otázky. To znamená, že

ak nebola neplatnosť právneho úkonu o skončení pracovného pomeru určená právoplatným rozhodnutím súdu, musí súd v prípadnom inom konaní medzi účastníkmi vychádzať z toho, že pracovný pomer účastníkov bol skončený platne a ak žalobca v danom prípade žiada určiť, že jeho pracovný pomer trvá, musí byť jeho žaloba zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, pretože jeho pracovný pomer skončil dňom 31. 12. 2003, ktorý prakticky, ako vyplýva z rôznych listín, ktoré súd uvádza aj v rozsudku, nebol dlhý čas medzi žalobcom a žalovaným vôbec sporným. Toto je aj v súlade s princípom právnej istoty, ktorý musí byť uplatňovaný aj vo vzťahu k zamestnávateľovi a nielen vo vzťahu k zamestnancovi.“

V odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý v celom rozsahu potvrdil správnosť prvostupňového rozsudku, sa okrem iného uvádza:

„Krajský súd ako súd odvolací preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli účastníci v odvolacom konaní, sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a preukázaný skutkový stav vyhodnotil v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odvolací súd poukazuje a s ktorými sa stotožňuje. V zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len skonštatovaním správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku považuje odvolací súd za nevyhnutné uviesť, že z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že k skončeniu pracovného pomeru medzi účastníkmi došlo dohodou. Zákoník práce vyžaduje síce písomnú formu dohody o skončení pracovného pomeru (§ 60 ods. 2 Zákonníka práce), jej nedodržanie v nadväznosti na § 17 Zákonníka práce však nespája s právnym následkom neplatnosti právneho úkonu. Aj ústna dohoda o skončení pracovného pomeru je platná. Odvolací súd sa taktiež stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého nepreukázal žalobca naliehavý právny záujem na určení trvania pracovného pomeru v zmysle ust. § 80 písm. c) O. s. p.“

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje, že v okolnostiach danej veci nebolo možné dospieť k názoru, že by tento rozsudok bol svojvoľný a že by zasahoval do základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neodôvodnené alebo prijaté v rozpore s platnou právnou úpravou, naopak, ústavný súd je toho názoru, že krajský súd komplexne a dostatočne vyhodnotil všetky skutkové okolnosti, najmä všetky predložené dôkazy, na základe ktorých dospel aj k zodpovedajúcim právnym záverom.

Ústavný súd z uvedeného vyvodil záver, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci správne interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúmaní napadnutého rozsudku okresného súdu za legitímny s ústavne korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých zákonných ustanovení vylučujúcich možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd ďalej pripomína, že v zmysle jeho doterajšej judikatúry obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. Ak ústavný súd dospel k takýmto zisteniam, nemá dôvod zasahovať do postupov a rozhodnutí všeobecných súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv označených v sťažnosti (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že vo svojej ustálenej judikatúre viackrát poukázal na vzťah tohto ustanovenia k čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavodarca vyjadril formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (napr. II. ÚS 71/97, III. ÚS 279/09). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a tak závery ústavného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy sa v celom rozsahu vzťahujú aj na namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd na základe uvedeného odmietol sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa (ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom) vrátane návrhov na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutých rozsudkov okresného súdu a krajského súdu), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2011